

SAMEN OPLEIDEN IN DE ONDERWIJSREGIO

Een passend perspectief op kwaliteit

26 januari 2026

UTRECHT LEERT

Onderwijsregio
Midden
Nederland
Primair onderwijs

ALGEMEEN

Algemeen

- Er is grote betrokkenheid op (de kwaliteit van) Samen Opleiden
- Over de gesprekken heen is er veel overeenstemming over Samen Opleiden de Onderwijsregio, er zijn verschillende opvattingen over of studenten/partnerscholen 'iets te kiezen moeten hebben (uit de partnerschappen)'
- Er zijn grote verschillen in kennis van onderwijsregio's en in relatie tot partnerschappen en samen opleiden
- Partnerschappen zijn een relationele netwerken: korte lijnen, kwaliteit van de samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het grote geheel
- Partnerschappen: behouden van wat goed is, niet veranderen om te veranderen – ook niet behouden omdat het ooit zo was
- Goed om te expliciteren of gesprek gevoerd wordt vanuit arbeidsmarktperspectief of van samen opleiden perspectief: bij het eerste perspectief lijken opleidingen niet altijd gelijkwaardige partners te zijn
- Zorg dat iedereen aangehaakt blijft.

NIVEAU VAN DE ONDERWIJSREGIO

Niveau van de onderwijsregio: conclusies

In de Plannen van Aanpak van beide onderwijsregio's wordt Samen Opleiden slechts beperkt en geïsoleerd benoemd; er is nauwelijks verbinding met de andere vier functies van de onderwijsregio.

De onderwijsregio's lijken vooral de activiteiten van de bestaande partnerschappen te volgen, in plaats van richting te geven.

Samenwerking en harmonisering op kwaliteitscultuur (monitoring, borging, hercertificering, aansluitingsbeleid) kan niet zonder een expliciete visie op onderwijsregio-niveau.

Heldere governance op onderwijsregio-niveau versterkt kwaliteit, monitoring en borging van Samen Opleiden.

Niveau van de onderwijsregio: adviezen

Formuleer een gezamenlijke ambitie en visie op:

- Samen Opleiden
- De verbinding van Samen Opleiden met de andere vier functies
- Kwaliteitscultuur, -monitoring en -borging

Maak een keuze om dit over de beide onderwijsregio's of per onderwijsregio te formuleren.

Zorg voor een passende governance bij de visie, bij de context van de regio's en de partnerschappen; heb daarbij oog voor taken en verantwoordelijkheden. Waar worden de beslissingen genomen.

Maak afspraken over de financiën.

Haak alle besturen aan, waak voor informatieachterstand.

Heb oog voor de maatschappelijke opdracht; werk samen over de grenzen van de eigen organisatie.

Draag als onderwijsregio en partnerschappen (bestuurders) gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de verantwoordingslast die samen opleiden in de onderwijsregio met zich meebrengt; dat helpt de programmaleiders in het uitvoeren van hun rol in dezen.

NIVEAU VAN HET PARTNERSCHAP

Niveau van het Partnerschap: conclusies

Er is al veel afstemming tussen partnerschappen, maar er bestaan verschillen in inrichting (beoordelen, certificering, kwaliteit), die soms frictie opleveren.

Er wordt steeds meer gewerkt aan een gezamenlijke taal, terwijl keuzevrijheid belangrijk blijft.

De organisatie van Samen Opleiden verschilt per partnerschap; dit vraagt om:

- Duidelijke taken, verantwoordelijkheden en mandaat.
- Aandacht voor financiering.

De partnerschappen hebben alle drie een opleidingsinfrastructuur voor samen opleiden: deze wordt niet optimaal benut voor alle doelgroepen (bv zijnstroom) of in de doorgaande lijn (naar inductie/functie: begeleiden)

Er liggen kansen voor samenwerking op:

- Professionalisering/scholing
- Harmonisering van rollen en taken en benaming.
- Stageplaatsing
- Opleiden van zijnstromers als gezamenlijk onderdeel van Samen Opleiden.

Samenwerking op kwaliteitscultuur is wenselijk in het kader van de hercertificering van de partnerscholen alsmede het aansluitingsbeleid voor nieuwe partnerscholen.

Niveau van het partnerschap: adviezen (1)

Werk aan gedeelde taal en beelden over de partnerschappen heen – met name bij bestuurders. Neem bestuurders en schoolleiders actiever mee, rondom middelen, taken en rollen en kwaliteitscultuur.

Maak keuzes over de onderwerpen waarop afgestemd, samengewerkt en geharmoniseerd moet worden.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Welke verschillen zijn:
 - Acceptabel en verrijkend?
 - Belemmerend voor kwaliteit en transparantie?
- Waar draagt harmonisering daadwerkelijk bij aan het leerproces van studenten?
- Waar is ruimte voor bewuste verschillen tussen partnerschappen wenselijk?

Zet de keuzes vervolgens weg in een tijdpad met resultaatafspraken. De programmaleiders kunnen dit op het niveau van de uitvoering van samen opleiden aanpakken.

Niveau van het partnerschap: adviezen (2)

Organiseer / Maak afspraken over de partnerschappen heen, te beginnen met 1. verantwoordelijkheden en mandaat en 2. De financiering.

Start nieuwe initiatieven in gezamenlijkheid. Samenwerken aan zijnstroomtrajecten is een voor de hand liggend eerste onderwerp.

Maak over de Partnerschappen heen aansluitingsbeleid van mogelijk nieuwe partnerscholen.

Werk samen aan de (verdere) uitwerking van kwaliteitscultuur: criteria voor minimale kwaliteit en voor 'hercertificering van deelnemende partnerscholen'

NIVEAU VAN UITVOERING VAN SAMEN OPLEIDEN

Niveau van het Samen Opleiden: conclusies

Programmaleiders werken op onderdelen al intensief samen, wat leidt tot wederzijds begrip en leren.

Er is veel tevredenheid over en betrokkenheid bij de uitvoering van samen opleiden, ook al zijn er punten van verbetering.

De leeromgevingen zijn ingericht vanuit de visie van de partnerschappen en voldoen aan landelijke kaders.

In de uitvoering van samen opleiden binnen besturen/scholen die onderdeel zijn van beide partnerschappen worden keuzes gemaakt vanuit efficiënte overwegingen.

De verschillende vormgeving van de opleidingen wordt gewaardeerd omdat studenten dan iets kunnen kiezen.

Innovatieve projecten worden al samen opgepakt.

Er liggen kansen voor samenwerking (afstemming, harmonisatie) op:

- Beoordeling
- Opleiden van zijinstromers als gezamenlijk onderdeel van Samen Opleiden.

Niveau van het Samen Opleiden: adviezen

Op basis van accordering vanuit de onderwijsregio's dan wel de partnerschappen, stem af, werk samen of harmoniseer:

Kortere termijn:

- Harmonisering van rollen en taken en benaming.
- Professionalisering/scholing
- Stageplaatsing
- Opleiden van zijinstromers als gezamenlijk onderdeel van Samen Opleiden.

Langere termijn:

- Beoordeling

Pak nieuwe innovatieve projecten samen op. Leer van lopende innovatieve projecten over de grenzen van de partnerschappen heen.

Zorg voor heldere informatie, met name waar het logische verschillen zijn tussen partnerschappen, naar de betrokken opleiders.

TOT SLOT

Handel uit het belang van de aanstaande collega, de leerkracht in opleiding.

Dat betekent dat alle veranderingen:

1. De leeromgeving moeten verbeteren en
2. Ten dienste moeten staan van het leerproces van de student.